

FINANSMINISTERIET

**Allmänna avtalsvillkor
för offentlig upphandling av varor**

JYSE 2009 VAROR

November 2009

Innehåll

Förord	3
Att beakta när villkoren i JYSE 2009 tillämpas	4
Allmänna avtalsvillkor för offentlig upphandling av varor (JYSE 2009 VAROR)	7
1 Tillämpningsområde	7
2 Definitioner	7
3 Kontaktpersoner	8
4 Underentreprenad	8
5 Varans beskaffenhet och fel på varan	8
6 Pris	10
7 Betalningsvillkor	11
8 Säkerhet	11
9 Överlåtelse av vara och överföring av riskansvar	12
10 Kontroller före leverans, övervakning och mottagningskontroller	12
11 Garanti	13
12 Dröjsmål	14
13 Force majeure	14
14 Skadestånd	15
15 Prissänkning och hävning av kontrakt	15
16 Avslutande av kontrakt i särskilda situationer	16
17 Immateriella rättigheter	16
18 Sekretess	17
19 Överföring och ändring av kontrakt samt option	17
20 Biståndsskyldighet när leverantör byts	17
21 Meningsskiljaktigheter och tillämplig lag	18
22 Kontraktshandlingar och prioritetsordning	18

Förord

Den 22 december 1993 fastställde handels- och industriministeriet de allmänna avtalsvillkoren för den offentliga upphandlingen (JYSE 1994) på grundval av upphandlingsförordningen för staten (1416/1993). Som namnet säger har avtalsvillkoren tillämpats på upphandling vid dels statliga och kommunala myndigheter, dels andra offentliga upphandlande enheter. Avtalsvillkoren har inte ändrats eller setts över sedan 1994. Upphandlingsförordningen för staten (1416/1993), som var den rättsliga grunden, upphävdes när den nya upphandlingslagen (348/2007) trädde i kraft den 1 juni 2007.

Som ett led i den allmänna styrningen och utvecklingen av upphandlingsverksamheten tillsatte finansministeriet en arbetsgrupp för att uppdatera och revidera och de allmänna avtalsvillkoren för offentlig upphandling från 1994. Den gick in för att upprätta separata avtalsvillkor för tjänste- och varuupphandling: JYSE 2009 VAROR och JYSE 2009 TJÄNSTER. Arbetsgruppen rekommenderar att den upphandlande enheten vid anbudsfrågningar bedömer om en upphandling huvudsakligen är varu- alternativt tjänsteupphandling och väljer de villkor som lämpar sig bäst för upphandlingen.

De reviderade villkoren JYSE 2009 VAROR och JYSE 2009 TJÄNSTER har lagts upp med intentionen att de i så stor utsträckning som möjligt ska kunna tillämpas på olika typer av upphandlingar. Allmänna avtalsvillkor för offentlig upphandling kan emellertid inte innehålla villkor som täcka in alla typer av upphandling eller alla upphandlingssituationer. Om JYSE 2009 kan tillämpas och användas måste bedömas från fall till fall. Arbetsgruppen rekommenderar dock att de upphandlande enheterna tar in villkoren i JYSE 2009 VAROR och JYSE 2009 TJÄNSTER som helhet i upphandlingskontrakten. Kontraktsparterna har nämligen möjligheten att avtala om enskilda villkor som avviker från JYSE 2009. Den upphandlande enheten är skyldig att i sina anbudsfrågningar precisera på vilka punkter det är tillåtet att avvika från villkoren i JYSE 2009.

JYSE 2009 bygger på JYSE 1994 och andra allmänna avtalsvillkor inom den offentliga sektorn. Arbetsgruppen har haft stor nytta av de senaste av de allmänna avtalsvillkoren för den offentliga sektorn, JIT 2007 Avtalsvillkor för IT-upphandlingar inom den offentliga förvaltningen, framför allt för JYSE 2009 TJÄNSTER. Med hjälp av JIT 2007 har arbetsgruppen försökt samordna metoderna och förfaringssätten vid upphandling av it-tjänster och annan tjänsteupphandling. Dessutom har arbetsgruppen använt YSE 1998 Allmänna avtalsvillkor för byggnadsentreprenader, KSE 1995 Allmänna avtalsvillkor för konsultverksamhet och andra allmänt tillämpade avtalsvillkor som bakgrundsmaterial.

Att beakta när villkoren i JYSE 2009 tillämpas

Mervärdesskatt

I anbudet uppges priset vanligen exklusive mervärdesskatt (moms 0 %). Då anges priset också i upphandlingskontraktet exklusive mervärdesskatt. Skyldigheten att betala mervärdesskatt påverkas dock inte av detta. Leverantören och tjänsteleverantören har rätt att fakturera beställaren för eventuell mervärdesskatt för en vara eller en tjänst.

Förskott och säkerhet

Betalning av eventuellt förskott ska avtalas särskilt. I JYSE 2009 ingår bestämmelser om säkerhet som ska ställas för förskott.

Indexvillkor

Inom de branscher där indexvillkor är tillåtna måste parterna avtala särskilt om villkoren, om de vill tillämpa sådana villkor.

Köplagen

Köp av lös egendom regleras i köplagen (355/1987). I de fall då JYSE 2009 VAROR inte föreskriver något annat tillämpas köplagen.

Internationell handel

Finlands köplag tillämpas på upphandlingskontrakt som upprättas på grundval av JYSE 2009 VAROR. Enligt JYSE 2009 ska kontraktstvister avgöras i allmänna underrätter i Finland beträffande upphandlingskontrakt om både varor och tjänster. I JYSE 2009 sägs det uttryckligen att lagvalsbestämmelserna i finländsk lag inte tillämpas på de upphandlingskontrakt som upprättas på grundval av JYSE 2009. På upphandlingskontrakt som upprättas på grundval av JYSE 2009 VAROR tillämpas inte FN-konventionen om internationella köp (CISG). I internationell handel måste dessa villkor och tillämpningen av dem bedömas från fall till fall.

Optioner

I JYSE 2009 avses med option en köption av tilläggsvrar eller tilläggstjänster som ingår i upphandlingsannonsen eller anbudsförfrågan eller en option för förlängd kontraktstid. När en anbudsgivare lägger anbud vid ett anbudsförfarande förbinder han sig att följa villkoren i anbudsförfrågan, till exempel för eventuella optioner. Det är alltså bara beställaren som kan överväga optioner. Leverantören eller tjänsteleverantören är skyldig att leverera varan eller tjänsten, om beställaren bestämmer sig för att beställa de tilläggsvrar eller tilläggstjänster som anges i upphandlingsannonsen eller anbudsförfrågan av leverantören eller tjänsteleverantören eller för att förlänga kontraktstiden med den optionstid som anges i anbudsunderlaget.

Servicenivå och personal

Den upphandlade enheten är skyldig att i anbudsförfrågan och kontraktet noggrant ange den upphandlade tjänsten och kvaliteten på den inklusive eventuella krav på servicenivå. Dessutom ska den upphandlande enheten i vissa fall ange utbildnings- och kompetenskrav för den personal som producerar tjänsten.

Avgift för små leveranser och fakturering

Enligt punkt 6.4 i JYSE 2009 VAROR har leverantören inte rätt att ta ut någon extra avgift för små leveranser eller fakturering. Leverantörerna måste alltså beakta eventuella kostnader för små leveranser i priset. Den upphandlade enheten kan från fall till fall överväga om extra avgift för små leveranser kan tillåtas inom vissa branscher. Punkt 10.4 i JYSE 2009 TJÄNSTER gäller bara faktureringsavgifter.

Garanti

Enligt JYSE 2009 VAROR gäller garantin i 24 månader om inte något annat har avtalats. Parterna kan dock komma överens om en annan garantitid och i många fall kan det vara motiverat att avtala om en kortare eller längre garantitid. I JYSE 2009 TJÄNSTER ingår inget garantivillkor. Om tjänsten måste inkludera garanti, ska kontraktsparterna komma överens om detta särskilt i tjänsteupphandlingen.

Säkerhet under garantitiden

Krävs det säkerheter under garantitiden, ska parterna avtala särskilt om detta. I JYSE 2009 ingår preciseringar om detta.

Leveranser i extraordinära situationer

JYSE 2009 anger inte särskilt hur leveranser ska skötas under extraordinära förhållanden. Vid vissa varu- eller tjänsteleveranser kan det vara nödvändigt att avtala hur en tjänst eller en vara ska levereras i krissituationer eller i extraordinära situationer.

Skadestånd

Enligt JYSE 2009 ersätts bara direkta skador, förutsatt att en skada inte har förorsakats uppsåtligt eller av grovt vållande, att sekretessskyldigheten inte har överträtts eller immateriella rättigheter inte har kränkts. JYSE 2009 sätter ingen övre gräns för skadestånd. I en del upphandlingskontrakt kan det vara rationellt att avtala med leverantören eller tjänsteleverantören om ett tak för skadestånd.

Felanmälan och reklamationstid

JYSE 2009 anger att leverantören eller tjänsteleverantören ska underrättas om ett fel inom skälig tid efter att det har upptäckts, men det ges inga närmare frister för reklamation. Genom avtal baserade på JYSE 2009 köper de upphandlande enheterna varor och tjänster

av mycket olika slag, och de skäliga reklamationstiderna för dem avviker mycket från varandra. Kontraktsparterna måste avtala närmare om reklamationstider om de anser sådana friser vara nödvändiga.

Pris och prisändringar

Enligt JYSE 1994 kunde priser ändras bara i upphandlingskontrakt där priset var bundet till ett kriterium för prisändringar. Däremot har JYSE 2009 en mer flexibel mekanism för prisändringar. I det följande förklaras de viktigaste reformerna.

I JYSE 2009 är utgångspunkten att priserna är fasta om inte något annat har avtalats. Priset måste då vara fast under hela kontraktperioden inklusive eventuella optionsår.

Vid kontrakt med fasta priser bara under en viss tid blir det aktuellt att föra prisförhandlingar under pågående kontraktperiod. Punkt 6.8 i JYSE 2009 VAROR och punkt 10.7 i JYSE 2009 TJÄNSTER gäller förhandlingar om prisändringar som förs på initiativ av leverantören eller tjänsteleverantören. I de fall då priset är fast bara för en viss tid får leverantören eller tjänsteleverantören därefter ändra priserna enligt villkoren i JYSE 2009. Beställaren måste säga upp kontraktet, om denne inte anser sig kunna godta leverantörens eller tjänsteleverantörens prisändring och parterna i förhandlingarna efter meddelandet om prisändring inte kan nå enighet om ett annat pris. I annat fall träder prisändringen automatiskt i kraft vid den tidpunkt som leverantören eller tjänsteleverantören har uppgett. Enligt punkt 6.8 i JYSE 2009 VAROR och punkt 10.7 i JYSE 2009 TJÄNSTER är det bara beställaren som har rätt att säga upp kontraktet.

Enligt punkt 6.9 i JYSE 2009 VAROR och punkt 10.8 i JYSE 2009 TJÄNSTER har beställaren rätt att föreslå prisändringar. Däremot har beställaren inte rätt att ensidigt ändra priserna utan godkännande från leverantören eller tjänsteleverantören, utan det är leverantören eller tjänsteleverantören som lägger fast prisnivån. Beställaren måste säga upp kontraktet, om leverantören eller tjänsteleverantören inte godtar beställarens förslag om prisändring och kontraktsparterna i förhandlingarna om en prisändring inte kan nå enighet om ett annat pris och beställaren inte anser sig kunna förlänga kontraktet med de gällande priserna. Om beställaren inte säger upp kontraktet, ska det fortlöpa med de priser som gällde före beställarens förslag om prisändring. När kontraktsparterna däremot enighet i förhandlingarna om en prisändring, ska kontraktet fortgå med de priser som parterna har kommit överens om.

Enligt JYSE 2009 har både beställaren och leverantören rätt att föreslå prisändringar en gång på tolv (12) månader och tidigast tolv (12) efter att upphandlingskontraktet har trätt i kraft. Om det måste gå att ändra priserna oftare än en gång på tolv månader, ska den upphandlade enheten beakta detta i sin anbudsförfrågan och uppge att förfarandet avviker från JYSE 2009.

Enligt punkt 6.11 i JYSE 2009 VAROR och punkt 10.10 i JYSE 2009 TJÄNSTER är leverantören eller tjänsteleverantören skyldig att fortsätta leverera varan eller tjänsten efter att kontraktet har sagts upp om beställaren kräver det. Om kontraktet sägs upp på grundval av punkt 6.8 i JYSE 2009 VAROR och punkt 10.7 i JYSE 2009 TJÄNSTER ska priserna i leverantörens eller tjänsteleverantörens meddelande om prisändring följas. När kontraktet däremot sägs upp på grundval av punkt 6.9 i JYSE 2009 VAROR och punkt 10.8 i JYSE 2009 TJÄNSTER, ska de priser följas som gäller vid uppsägningstidpunkten.

Allmänna avtalsvillkor för offentlig upphandling av varor (JYSE 2009 VAROR)

1 Tillämpningsområde

- 1.1 Vid varuupphandling gäller följande allmänna avtalsvillkor för offentlig upphandling, om inte något annat har avtalats.
- 1.2 Köplagen (355/1987) gäller i de fall då dessa avtalsvillkor eller anbudsunderlaget inte föreskriver något annat.

2 Definitioner

- 2.1 Underleverantör
Den egentliga varuleverantörens företag eller företag som står i avtalsförhållande med leverantörens underleverantör eller någon annan aktör som levererar varor eller tjänster till den egentliga leverantören eller dennes underleverantör.
- 2.2 Upphandlingskontrakt
Kontrakt mellan beställaren och leverantörer om att leverera varor enligt villkoren i kontraktet.
- 2.3 Överlåtelse
Den tidpunkt då en vara har överlämnats till beställaren i enlighet med leveransklausulen.
- 2.4 Ändring
Överenskommen ändring eller överenskommet tillägg till den ursprungliga omfattningen eller det ursprungliga innehållet i en leverans.
- 2.5 Avtalsvite
Vite som kontraktsparterna särskilt kommer överens om och som leverantören är skyldig att betala till beställaren vid kontraktsbrott som kontraktsparterna särskilt anger. Beställaren har rätt till avtalsvite utan att behöva påvisa att han har lidit skada på grund av ett kontraktsbrott från leverantörens sida. Med avtalsvite avses här dock inte förseningsvite enligt punkt 12.2.

- 2.6 **Vara**
En vara som ingår i en leverans inklusive tjänster och dokument.
- 2.7 **Beställare**
Den upphandlade enhet som genomför upphandlingen.
- 2.8 **Leverantör**
Företag eller någon annan aktör som har åtagit sig att leverera en vara och tillhörande tjänster och dokument till beställaren.
- 2.9 **Riskansvar**
Ansvar för att varor förstörs, försvinner, försämras eller minskar av orsaker som inte beror på en kontraktspart.
- 2.10 **Förseningsvite**
Vite som leverantören är skyldig att betala beställaren vid förseningar. Beställaren har rätt till förseningsvite utan att behöva påvisa att han har lidit skada på grund av en försening från leverantörens sida.

3 **Kontaktpersoner**

- 3.1 Båda kontraktsparterna ska utse en kontaktperson med uppgift att kontrollera och övervaka att kontraktet fullgörs och informera om frågor som har med detta att göra. Om inte något annat har avtalats, har en kontaktperson inte rätt att ändra ett kontrakt. En kontraktspart ska genast skriftligt informera den andra kontraktspartens kontaktperson när kontaktpersonen byts ut.

4 **Underentreprenad**

- 4.1 Leverantören får låta en underleverantör utföra utgifter som ingår i kontraktet. Då svarar leverantören för underleverantörens andel på samma sätt som för sin egen andel. Dessutom svarar leverantören för att underleverantörens följer de förpliktelser som gäller för leverantören. Leverantören ska låta beställaren godkänna de viktigaste underleverantörerna som anlitas för leveransen. Om det är motiverat, kan beställaren låta bli att godkänna en underleverantör.

5 **Varans beskaffenhet och fel på varan**

- 5.1 Varuslag, antal, kvalitet och varans beskaffenhet i övrigt ska motsvara det som har avtalats.
- 5.2 Har ingenting annat avtalats, ska varan lämpa sig för det ändamål som varor av det slaget vanligen används för eller för det särskilda ändamål som den var avsedd för,

om leverantören måste ha varit klar över ändamålet. Kvalitetsmässigt måste varan minst motsvara de prover och mallar som beställaren eventuellt har fått i förväg.

- 5.3 Varan ska uppfylla kraven i Europeiska unionens direkt tillämpliga rättsakter, lagar och förordningar i Finland och finländska myndigheters bestämmelser om bland annat struktur, utrustning, arbets- och brandsäkerhet och elsäkerhet.
- 5.4 Varan innehåller ett fel om den avviker från det som sägs ovan.
- 5.5 Om en vara innehåller fel eller inte ska bedömas på grundval av hur den är beskaffad när risken övergår till beställaren. Leverantören svarar för fel som finns på varan vid den tidpunkten, även om felet upptäcks först senare.
- 5.6 Om varan innehåller ett fel, ska beställaren reklamera felet hos leverantören inom en skälig tid efter att felet har upptäckts eller efter att det borde ha upptäckts.
- 5.7 Om en vara innehåller ett fel, ska leverantören på egen bekostnad utreda orsaken till felet och rätta till det genast. Leverantören kan befrias från ansvar om han kan visa att felet inte beror på en omständighet som han ansvarar för. Då har leverantören rätt att debitera för utredningen och reparationen av felet enligt överenskommet pris, eller om ingenting annat har avtalats enligt gällande prislista.
- 5.8 Om det upptäcks ett fel på varan och felet hindrar att varan börjar användas för sitt ändamål, har beställaren rätt att låta bli att betala köpeskillingen fram till dess att leverantören har undanröjt felet.
- 5.9 Varan ska åtföljas av alla intyg, tillstånd och andra dokument som det hör till leverantören att skaffa fram och som är nödvändiga för att varan ska kunna användas.
- 5.10 Leverantören är skyldig att till beställaren lämna ritningar och instruktioner samt andra uppgifter och dokument som behövs för installation, reparation, service och användning av varan och ingår i upphandlingen. Informationen och dokumenten ska vara på finska, förutsatt att beställaren inte har godtagit att de levereras på något annat språk.
- 5.11 Leverantören ska garantera tillgång till service och reservdelar för maskiner och anläggningar till skäliga priser och villkor enligt de rådande förhållandena vid varje tidpunkt. Om inte något annat har avtalats, ska service och reservdelar finnas tillgängliga under en tid som motsvarar varans normala livslängd.
- 5.12 Med samtycke från beställaren kan leverantören ersätta kontraktsevenliga varor med andra. Ersättningsvarorna ska då uppfylla kraven i kontraktet och ha samma beskaffenhet som de ursprungliga varorna. Leverantören är skyldig att leverera en ersättningsvara till högst samma pris som den ursprungliga varan.

6 Pris

- 6.1 Priset är fast, om inte något annat har avtalats. I priset ingår inte mervärdesskatt.
- 6.2 Leverantören debiterar mervärdesskatt enligt gällande lag.
- 6.3 Om inte något annat har avtalats, inkluderar priset bland annat den kontraktsevenliga varan, indirekta skatter och avgifter som gäller när anbudstiden går ut och som ska betalas av leverantören utom mervärdesskatt samt kostnader för resor och inkvartering, dagtraktamenten, övertidserättigheter, förpackningskostnader, leveransdokument och service- och handböcker.
- 6.4 Leverantören har inte rätt att ta ut någon avgift för små leveranser eller fakturering, om inte något annat har avtalats.
- 6.5 Förskottsbetalning är en fast del av upphandlingspriset.
- 6.6 I sitt pris har leverantören rätt att beakta skäliga direkta kostnader som beror på nya offentliga avgifter som myndigheterna har påfört efter att anbudet lämnades eller på höjningar av befintliga avgifter, under förutsättning att de inte var kända när anbudet lämnades och att leverantören kan lägga fram kriterier för prisändringen. I dessa fall ändras priset från och med den tidpunkt då de ovan nämnda ändringarna träder i kraft. Denna rätt gäller för leverantören också när priset är fast.
- 6.7 Vid fakturering ska leverantören tillämpa prissättning enligt leveransdag, om priset grundar sig på leverantörens, importörens, tillverkarens eller någon annan aktörs prislista och den ändras under kontraktperioden så att priset satt enligt leveransdag vore fördelaktigare för beställaren än extrapris eller beställningspris. Om leverantören på marknaden tillhandahåller samma varor till nedsatt pris som beställaren har beställt, ska det nedsatta priset gälla till dess att realisationen eller kampanjen är slut.
- 6.8 Om priset inte är fast har leverantören rätt att under kontraktperioden ändra priset i motsvarighet till den allmänna kostnadsutvecklingen för varan. Då ska leverantören lämna ett skriftligt meddelande om prisändringen minst två (2) månader innan den träder i kraft. Leverantören är skyldig att för beställaren lägga fram relevanta uppgifter om kostnadsutvecklingen och orsakerna till prisändringen. Om parterna inte når enighet om prisändringen, har beställaren rätt att säga upp kontraktet från och med den tidpunkt då prisändringen träder i kraft. Uppsägningen ska göras skriftligt innan de nya priserna träder i kraft. Om beställaren inte säger upp kontraktet, fortgår det med de nya priser som leverantören har meddelat eller som parterna har kommit överens om i förhandlingarna om prisändringar.
- 6.9 Om priset inte är fast, har beställaren rätt att under kontraktperioden föreslå prisändringar i motsvarighet till den allmänna prisutvecklingen för varan. Beställaren har rätt att säga upp kontraktet med två (2) månaders uppsägningstid, om parterna inte når enighet om prisändringen och beställaren inte anser sig kunna fortsätta med kontraktet till det gällande priset. Kontraktet måste sägas upp skriftligt.

- 6.10 Om ingenting annat har avtalats, kan kontraktsparterna föreslå prisändringar enligt vad som anges i punkt 6.9 och 6.8 tidigast tolv (12) månader efter att kontraktet trädde i kraft och med högst tolv (12) månaders mellanrum. Om leverantören på marknaden tillhandahåller samma varor till nedsatt pris som beställaren har beställt, ska det nedsatta priset gälla till dess att realisationen eller kampanjen är slut.
- 6.11 När beställaren säger upp kontraktet på de villkor som anges i detta kapitel, är leverantören skyldig att, om beställaren så önskar, leverera varan till de gällande priserna, om kontraktet har sagts upp på grundval av punkt 6.9, eller enligt priserna i leverantörens meddelande om prisändringar, om kontraktet har sagts upp på grundval av punkt 6.8, fram till den tidpunkt som beställaren uppger, dock högst sex (6) månader efter att kontraktet har löpt ut.

7 Betalningsvillkor

- 7.1 Betalningar ska göras på grundval av faktura. Om inte något annat har avtalats, förfaller fakturan till betalning tjugo (21) dagar efter att en godtagbar faktura har inkommit.
- 7.2 Faktureringen görs via nätfaktura, om beställaren och leverantören har kapacitet för nätfakturerering.
- 7.3 Om inte något annat har avtalats, har leverantören rätt att fakturera för överenskomna avgifter när beställaren har godkänt leveransen eller en del av den. Återkommande avgifter faktureras i efterskott för överenskomna faktureringsperioder. Fakturan ska innehålla specifikation av vad faktureringen grundar sig på.
- 7.4 Om beställaren inte betalar fakturan senast på förfallodagen, har leverantören rätt att ta ut dröjsmålsränta på grundval av räntelagen och skäliga inkassokostnader.
- 7.5 Leverantören har rätt att avbryta fullgörandet av sina förpliktelser i kontraktet, om en klar och ostridig betalning dröjer längre än trettio (30) dagar och den försenade betalningen är väsentlig. Leverantören ska då underrätta beställaren skriftligt om avbrottet minst femton (15) dagar innan avbrottet verkställs. Beställaren kan också underrättas genast när försummelsen har skett.
- 7.6 Beställaren har rätt att från det obetalda priset dra av bland annat kostnaderna för reparation av en bristfällig vara eller för köp av en ny vara av samma slag samt kontraktsenligt förseningsvite eller något annat avtalsvite och säkerhet för garantitiden.

8 Säkerhet

- 8.1 Om beställaren enligt kontraktet ska betala förskott, är leverantören skyldig att, innan beställaren betalar förskottet, ställa en säkerhet som godtas av beställaren och som är minst femton (15) procent högre än förskottet. Säkerheten måste gälla minst en (1) månad efter att leveranstiden enligt kontraktet har löpt ut. Leverantören ska förlänga giltighetstiden för säkerheten, om leveransen fördröjs.

- 8.2 Om parterna har kommit överens om säkerhet för garantitiden, är leverantören skyldig att innan garantitiden börjar löpa ställa en säkerhet som godtas av beställaren och som utgör minst tio (10) procent av anskaffningspriset exklusive mervärdesskatt. Säkerheten måste gälla minst en (1) månad efter att garantitiden har löpt ut.
- 8.3 Som säkerhet för förskottsbetalning och garantitiden godtas i första hand en bankinsättning i beställarens namn eller proprieborgen i ett solvent penninginstitut eller en solvent försäkringsanstalt eller någon annan säkerhet som beställaren godtar.
- 8.4 Leverantören svarar för alla kostnader för att ställa säkerhet.

9 Överlåtelse av vara och överföring av riskansvar

- 9.1 Leverantören ska överlåta varan till beställaren vid den tidpunkt som anges i kontraktet. Varan eller en del av den får inte överlåtas före den överenskomna tidpunkten utan samtycke från beställaren.
- 9.2 Om inte något annat har avtalats, är leveransklausulen TOP ”leverans till den plats som beställaren angett” (TOP den plats beställaren angett, Finnterms 2001).
- 9.3 Risken överförs till beställaren när varan har överlåtit till beställaren enligt leveransklausulen.
- 9.4 Om en vara inte överlåts vid rätt tidpunkt och det beror på beställaren eller en omständighet från beställarens sida, övergår risken till beställaren när leverantören har gjort det som överlåtelsen kräver av honom och beställaren har underrättats skriftligt. Leverantören får inte försäkra en vara på beställarens kostnad utan samtycke från beställaren, om riskansvaret enligt kontraktet hör till beställaren.
- 9.5 Leverantören bär risken för varor, delar och tillbehör som beställaren har överlåtit till honom för förvaring, reparation eller vidarebearbetning.

10 Kontroller före leverans, övervakning och mottagningskontroller

- 10.1 Beställaren har rätt att kontrollera varan innan den levereras.
- 10.2 Leverantörens förpliktelser och ansvar minskar inte av beställarens kontroller före leverans eller beställarens övervakning.
- 10.3 Beställaren ska göra en mottagningskontroll så snart som omständigheterna tillåter, när varan har överlåtit. Leveransen anses vara godtagen om inte beställaren reklamerar fel i leveransen inom skälig tid.

- 10.4 Både leverantören och beställaren har en allmän samverkansskyldighet för att underlätta kontrollerna och mottagningskontrollen. Bådadera kontraktsparterna ska svara för kostnaderna för kontrollerna.
- 10.5 Leverantören ska på egen bekostnad och utan oskäligt dröjsmål undanröja fel som kommer fram vid en kontroll. Beställaren är inte skyldig att gottgöra leverantören för kostnader som orsakas av att varor och tillbehör har blivit obrukliga eller minskat i värde vid en sedvanlig kontroll.
- 10.6 Om en vara är defekt, svarar leverantören för alla kostnader som beställaren har för förnyad kontroll, hantering och transport.

11 Garanti

- 11.1 Garantitiden är 24 månader om inte något annat har avtalats. Garantitiden börjar från och med den dag då beställaren har godkänt och tagit emot varan.
- 11.2 Garantin omfattar alla fel som kommer fram under garantitiden. Leverantörens garanti omfattar dock inte fel som beror på att varan har använts i strid med användningsinstruktionerna eller på något annat felaktigt sätt.
- 11.3 Leverantören är skyldig att genast efter att ha blivit underrättad på egen bekostnad undanröja alla fel som kommer fram under garantitiden eller att leverera en ny vara i stället för den defekta. I garantireparationen ingår också att göra ändringar i varudokumentet till följd av reparationen.
- 11.4 Om ingenting annat har avtalats, förlängs garantitiden med den tid som varan inte har kunnat användas på grund av felet. Garantitiden är dock högst dubbelt så lång som den ursprungliga garantitiden.
- 11.5 Om det upptäckts ett fel på en vara under garantitiden och det finns grundad anledning att anta att även andra varor kommer att ha samma fel, är leverantören skyldig att reparera felet på alla levererade och kommande varor.
- 11.6 Beställaren ska lämna en vara för garantireparation till en plats i Finland som anvisas av leverantören. Leverantören ska stå för kostnaderna för garantireparationen och för utgifterna för att lämna in varan för garantireparation och för att lämna tillbaka den.
- 11.7 Om leverantören inte uppfyller sina garantiförpliktelser inom en skälig tid efter att beställaren har reklamerat felet, har beställaren rätt att låta en tredje part göra nödvändiga reparationer och kräva skadestånd enligt kap. 14. Då ska beställaren i förväg underrätta leverantören om att varan kommer att repareras hos en tredje part. Beställaren har också rätt att kräva prissänkning i stället för reparation.

- 11.8 Även efter garantitiden är leverantören skyldig att, genast efter att ha blivit underrättad, undanröja de fel på en vara som fanns på varan när risken överfördes till beställaren och som beställaren rimligen inte kunde ha upptäckt vid mottagningskontrollen eller under garantitiden.

12 Dröjsmål

- 12.1 Om någondera kontraktsparten ser att det kommer att uppstå dröjsmål med att fullgöra sina förpliktelser eller anser ett dröjsmål vara sannolikt, ska denne genast underrätta den andra kontraktsparten skriftligt om dröjsmålet och följderna för möjligheterna att fullgöra kontraktet. Vid dröjsmål från leverantörens sida ska leverantören meddela beställaren en ny tidpunkt för leverans av varan så snart som möjligt.
- 12.2 Beställaren har rätt att få förseningsvite om varan fördröjs av skäl som beror på leverantören. Om inte något annat har avtalats, är förseningsvitet en (1) procent av det mervärdesskattefria värdet på den försenade varan eller en del av den för varje påbörjad period om sju (7) dagar som leverantören överskrider den överenskomna fristen. Förseningsvite får tas ut för högst tio (10) veckor. Beställaren har rätt att dra av förseningsvitet på sina betalningar till leverantören.
- 12.3 Med dröjsmål med leveransen jämställs dröjsmål med att installera och ta i bruk en vara samt med uppgifter som behövs för användningen av varan och anges i kontraktet.
- 12.4 Om beställaren har betalat förskott och leveransen blir försenad av skäl som beror på leverantören, är leverantören skyldig att betala årlig ränta enligt räntelagen för förseningstiden för den del av förskottet som motsvarar den försenade varan. Beställaren har rätt att dra av räntan på sina betalningar till leverantören.

13 Force majeure

- 13.1 Som befrielsegrund (force majeure) betraktas en ovanlig händelse som hindrar att kontraktet fullgörs och påverkar fallet och som har inträffat efter det att kontraktet ingicks och som avtalsparterna inte haft någon orsak att beakta när de ingick kontraktet. Dessutom ska händelsen vara oberoende av kontraktsparterna och dess hindrande effekt inte kunna undanröjas utan oskäliga merkostnader eller oskälig tidsförlust. Sådana händelser kan vara krig, uppror, inre oroligheter, myndigheters rekvisition eller beslag för offentligt behov, import- eller exportförbud, naturkatastrof, avbrott i den allmänna samfärdseln eller energidistributionen, arbetskonflikt eller eldsvåda eller någon annan omständighet med lika betydande och ovanlig verkningar som är oberoende av kontraktsparterna.
- 13.2 En underleverantörs dröjsmål betraktas som befrielsegrund bara om dröjsmålet beror på ett hinder som avses i punkt 13.1 och en annan underleverantör inte kan anlitas utan oskälig tidsförlust eller kostnader.

- 13.3 Om fullgörandet av en förpliktelse i kontraktet fördröjs på grund av ett oöverstigligt hinder, ska tiden för att fullgöra förpliktelsen förlängas så mycket som det kan anses skäligt med beaktande av alla omständigheter som påverkar fallet.
- 13.4 Kontraktsparterna ska genast underrätta varandra om att ett oöverstigligt hinder har inträffat och när det har upphört. Senast därefter ska de avtala om hur hindret har påverkat leveransen.
- 13.5 Båda kontraktsparterna har rätt att häva kontraktet helt eller delvis, om fullgörandet av kontraktet fördröjs med fler än fyra (4) månader på grund av att det oöverstigliga hindret fortsätter att råda.

14 Skadestånd

- 14.1 Beställaren och leverantören har rätt att få skadestånd vid direkt skada som beror på den andra partens kontraktsbrott.
- 14.2 Om kontraktet upphör på grundval av kap. 16 av skäl som beror på leverantören och beställaren åsamkas skada av detta, har beställaren rätt att få skadestånd för skada som orsakats av att kontraktet upphör i förtid.
- 14.3 Beställaren har rätt att få skadestånd för dröjsmål eller någon annan skada som beror på leverantörens kontraktsbrott, till den del skadebeloppet är större än förseningsvitet till beställaren och annat avtalsvite som kontraktsparterna kommit överens om särskilt.
- 14.4 Dessutom har en kontraktspart rätt att få ersättning för indirekt skada, om den andra parten har åsamkat skadan uppsåtligen eller av grovt vållande, brutit mot sekretessskyldigheten eller kränkt immateriella rättigheter.

15 Prissänkning och hävning av kontrakt

- 15.1 Beställaren har rätt att kräva prissänkning av leverantören, om leverantören inte har reparerat ett fel eller gett en ersättningsvara enligt överenskomna villkor.
- 15.2 Båda kontraktsparterna har rätt att häva kontraktet helt eller delvis, om den andra parten på ett väsentligt sätt har brutit mot sina förpliktelser enligt kontraktet eller det är uppenbart att ett väsentligt kontraktsbrott kommer att ske. Om kontraktsbrottet kan rättas till, får en part häva kontraktet bara när brottet är återkommande eller den part som gjort sig skyldig till kontraktsbrottet inte har rättat till brottet inom skälig tid efter att den andra parten påpekat brottet skriftligt.

- 15.3 Som väsentligt kontraktsbrott betraktas bland annat att leverantören levererar en vara i strid med kontraktet, om felet är större än ringa och inte rättas till genast trots att beställaren har påpekat felet. Detsamma gäller om leveransen fördröjs väsentligt med tanke på kontraktets karaktär eller om dröjsmålen eller felen är återkommande.
- 15.4 Om beställaren har betalat förskott, ska leverantören vid hävande av kontraktet betala tillbaka förskottet till beställaren och ränta uträknad enligt räntelagen från den dag då förskott betalades till återbetalningsdagen.

16 Avslutande av kontrakt i särskilda situationer

- 16.1 Beställaren har rätt att säga upp kontraktet med omedelbar verkan, om han kan visa att han inte skulle ha ingått kontraktet med leverantören om han vid upphandlingsbeslutet hade varit medveten om de faktiska omständigheterna kring leverantören. Med dessa omständigheter avses de utslutningsgrunder som räknas upp i 53 § och 54 § i lagen om offentlig upphandling (348/2007). Då har leverantören rätt att få full betalning för de varor som han har levererat fram till den tidpunkt när kontraktet upphör, men ingen rätt att få någon annan ersättning på grund av att kontraktet upphör.
- 16.2 Beställaren har rätt att säga upp kontraktet med omedelbar verkan, om leverantörens ekonomiska eller andra omständigheter har förändrats så väsentligt att det är sannolikt att leverantören inte kommer att kunna fullgöra sina förpliktelser enligt kontraktet och leverantören inte ger någon tillförlitlig information om hur förpliktelserna ska fullgöras. Innan beställaren säger upp kontraktet är han skyldig att underrätta leverantören om att kontraktet kan komma att sägas upp och ge denne möjlighet att lämna information inom en skälig tid.

17 Immateriella rättigheter

- 17.1 Utom äganderätten överförs inga immateriella rättigheter till varan eller dokumentationen av varan till beställaren, om inte något annat har avtalats. Allt material som beställaren och leverantören överläter till varandra före eller efter kontraktet förblir överlåtarens egendom. Beställaren har dock oåterkallelig rätt att använda material som har överlåtits av leverantören för ändamål som gäller varan enligt kontraktet. Vid ändringar i det material som har överlåtits av leverantören ska beställaren se till att leverantörens affärs- eller yrkeshemligheter inte avslöjas, oberoende av om ändringarna görs av beställaren eller av någon annan. I användningsrätten ingår rätt att använda, kopiera och göra eller låta göra ändringar. Beställaren har rätt att lämna över materialet till den som övertar dennes uppgifter.
- 17.2 Leverantören svarar för att de levererade varorna eller materialet om dem, när de används kontraktsenligt, inte kränker tredje mans rätt till patent, upphovsrätt eller andra immateriella rättigheter som gäller i Finland.

- 17.3 Leverantören är skyldig att bemöta kraven på beställarens vägnar och på egen bekostnad, om det reses immaterialrättsliga krav mot beställaren på grund av användningen av varan eller materialet om den. Leverantören svarar gentemot beställaren för att immaterialrättsliga krav eller förpliktelser i fråga om varan eller materialet om den inte åsamkar beställaren rättegångskostnader, skadeståndskostnader eller andra kostnader gentemot tredje man eller övriga förpliktelser gentemot tredje man.

18 Sekretess

- 18.1 Kontraktsparterna förbinder sig att hemlighålla konfidentiellt material och konfidentiell information som de får av varandra, om de enligt lag är sekretessbelagda, och att inte använda dem för andra ändamål än de som avses i kontraktet.
- 18.2 Det betraktas inte som sekretessbrott om uppgifter lämnas ut till myndigheter eller andra på grundval av förpliktande myndighetsbestämmelser.
- 18.3 Leverantören får inte använda kontraktet eller beställarens namn i marknadsföring utan samtycke från beställaren. Om inte något annat har avtalats, får leverantören dock utnyttja kontraktet som referens vid anbud till en upphandlande enhet som avses i upphandlingslagstiftningen.

19 Överföring och ändring av kontrakt samt option

- 19.1 Leverantören får inte utan samtycke från beställaren föra över kontraktet till tredje part, inte ens delvis. Beställaren har rätt att föra över kontraktet till en sådan tredje part som helt eller delvis tar över beställarens uppgifter.
- 19.2 Ändringar i kontraktet ska göras skriftligt. Också ändringar i elektroniskt format betraktas som skriftliga kontraktsändringar.
- 19.3 Parterna ska skriftligt komma överens om ändringar i leveransen och hur de påverkar leveranstiden eller priset innan åtgärderna vidtas.
- 19.4 Om upphandlingen innehåller en option, men inga närmare bestämmelser om användningen, får beställaren bestämma hur den ska användas.

20 Biståndsskyldighet när leverantör byts

- 20.1 Om inte något annat har avtalats, är leverantören när denne byts ut skyldig att bistå beställaren med att överföra kontraktsförpliktelserna till den nya leverantören. Leverantören har då rätt att debitera för merarbetet enligt sin prislista.

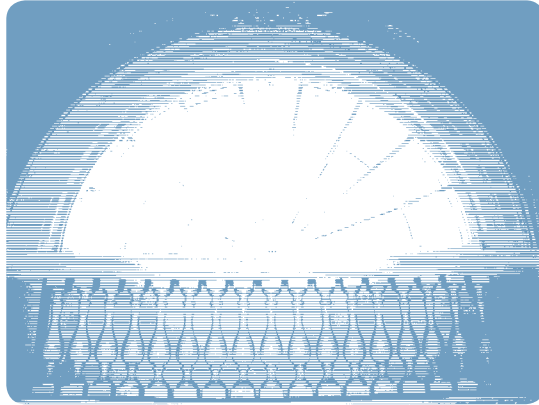
- 20.2 Biståndsskyldigheten börjar redan innan kontraktet löper ut, när det har sagts upp eller hävts för att löpa ut eller när beställaren meddelar att han kommer att starta en upphandling som gäller tjänster enligt kontraktet. Skyldigheten fortgår högst fram till dess att tolv (12) månader har förflutit sedan kontraktet löpte ut.

21 Meningskiljaktigheter och tillämplig lag

- 21.1 Frågor som gäller kontraktet ska i första hand avgöras genom ömsesidiga förhandlingar.
- 21.2 Om tvisten inte kan lösas genom förhandlingar, ska meningskiljaktigheterna hänskjutas till en allmän underrätt på beställarens hemort.
- 21.3 Finländsk lag tillämpas på kontraktet. Varken bestämmelserna om lagval enligt finländsk lag eller FN-konventionen om internationella köp (CISG) tillämpas dock på kontraktet.

22 Kontraktshandlingar och prioritetsordning

- 22.1 Kontraktshandlingarna kompletterar varandra. Är handlingarna sinsemellan motstridiga ska de gälla i följande ordning, om inte något annat har avtalats:
1. Kontraktet
 2. Anbudsförfrågan
 3. Allmänna avtalsvillkor för offentlig upphandling (JYSE 2009)
 4. Anbudet.

FINANSMINISTERIET
Snellmansgatan 1 A, Helsingfors
PB 28, 00023 STATSRÅDET

Tfn 09 160 01 eller 09 578 11 (växel)
Fax 09 160 331 23

Officiell e-postadress: valtiovarainministerio@vm.fi
Informationen: vm-viestinta@vm.fi
fornamn.efternamn@vm.fi

www.finansministeriet.fi